

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Национального технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

Євген СОКОЛ

14 лютого 2025р.

ВИТЯГ

з протоколу № 2 від « 19 » лютого 2025р.
засідання кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна
Национального технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»
Висновок про наукову новизну, теоретичне
та практичне значення результатів дисертації
Пономаренка Павла Миколайовича «Формування управлінської
компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних
закладах», яка представлена
на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 –
Освітні, педагогічні науки

ГОЛОВУЮЧИЙ НА ЗАСІДАННІ:

завідувачка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна, докторка психологічних наук, професорка, Підбуцька Ніна Вікторівна

ПРИСУТНІ:

співробітники кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна: науковий керівник професор, чл.-коресп. НАПН України, д. пед. н., професор Романовський О.Г., професорка, д. пед. н., професорка Ігнатюк Ольга Анатоліївна, професорка, д. держ. упр., професорка Грень Лариса Миколаївна, професорка, д. філос. н., професорка, Книш Інна Василівна, професорка, к. пед. н., доцент Гура Тетяна Віталіївна, професор, к. психол. н., доцент Панфілов Юрій Іванович, професорка, к. пед. н., доцентка, Лапузіна Олена Миколаївна, Доцентка, к. пед. н., доцентка, Воробйова Євгенія Вячеславівна, доцентка, к. пед. н., доцентка, Резнік Світлана Миколаївна, доцентка, к. пед. н., доцентка, Солодовник Тетяна Олександрівна, доцентка, к. пед. н., доцентка Хавіна Ірина Валеріївна, доцентка, к. пед. н., доцентка Чебакова Юлія Григорівна, доцентка, к. пед. н., доцентка Чеботарьов Микола Корнійович, доцентка, к. пед. н., доцентка Шаполова Вікторія Валеріївна.

ЗАПРОШЕНІ:

співробітники дирекції ННІ Соціально-гуманітарних технологій НТУ “ХП”: директор навчально-наукового інституту соціально-гуманітарних технологій НТУ “ХП”, академік Академії технологічних наук України та Академії наук прикладної радіоелектроніки, доктор технічних наук, професор Кіпенський Андрій Володимирович, заступник директора навчально-наукового інституту соціально-гуманітарних технологій НТУ “ХП”, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, Савченко Леонід Петрович, доцентка кафедри фізичного виховання НТУ “ХП”, відповідальний секретар приймальної комісії ННІ СГТ, доктор філософії з освітніх, педагогічних наук, Зінченко Ліна Володимирівна.

СЛУХАЛИ:

доповідь аспіранта кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна НТУ «ХП» Пономаренка Павла Миколайовича щодо дисертаційної роботи: «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Тема дисертації затверджена вченою радою ННІ СГТ НТУ «ХП» « 16 » листопада 2021 року, протокол № 3.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

Науковий керівник – професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», чл.-коресп. НАПН України доктор педагогічних наук, професор, Романовський Олександр Георгійович.

Запрошені експерти:

професорка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна НТУ “ХП”, кандидатка педагогічних наук, доцентка, Гура Тетяна Віталіївна.

доцентка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна НТУ “ХП”, кандидатка педагогічних наук, доцентка Резнік Світлатлана Миколаївна.

У доповіді Пономаренко Павло Миколайович обґрунтував мету роботи; гіпотези, покладені в основу дослідження; виклав основний зміст, сформулю-

вав наукову новизну одержаних результатів, підкреслив наукову та практичну значущість здобутків.

ПИТАННЯ ЗАДАВАЛИ: завідувачка кафедри, д. психол. н., професорка, Підбуцька Н.В.; професорка, д. пед. н., професорка Ігнатюк О.А.; професорка, к. пед. н., доцентка Гура Т.В.; доцентка, к. пед. н., доцентка, Резнік С.М.; доцентка, к. пед. н., доцентка, Солодовник Т.О.; професор, к. психол. н., доцент, Панфілов Ю.І.:

Завідувачка кафедри, д. психол. н., професорка, Підбуцька Ніна Вікторівна:

Наведіть гіпотезу Вашого дисертаційного дослідження.

Професорка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна, д. пед. н., професорка Ігнатюк Ольга Анатоліївна:

Охарактеризуйте експериментальні методи, які ви використовували у процесі педагогічного експерименту.

Професорка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна, к. пед.н., доцентка Гура Тетяна Віталіївна:

Охарактеризуйте особливості управлінської підготовки бакалаврів – майбутніх офіцерів у ВВНЗ.

Доцентка кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна, к. пед. н., доцентка Резнік Світлана Миколаївна:

Охарактеризуйте практичне значення результатів дисертаційного дослідження.

Доцентка, к. пед. н., доцентка, Солодовник Тетяна Олександрівна:

Які методи ви використовували у процесі реалізації розроблених Вами педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів?

Професор, кандидат психологічних наук, доцент Панфілов Юрій Іванович:

Охарактеризуйте зв'язок вашої теми з науковими програмами, планами, темами.

Пономаренко Павло Миколайович дав відповіді у повному обсязі на поставленні запитання.

З ОЦІНКОЮ РОБОТИ ВИСТУПИЛИ:

ЕКСПЕРТ- доцент кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна, кандидат педагогічних наук, доцент, Резнік Світлана Миколаївна відзначила: актуальність наукового дослідження «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах», його зв'язок із науковою школою кафедри «Формування особистості лідера в науці, освіті, бізнесі».

Підкреслила наукову новизну, теоретичну та практичну значущість роботи, достатню кількість апробацій, впровадження результатів роботи в освітній процес Військово-юридичного інституту Національного юридичного універси-

тету імені Ярослава Мудрого, Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Національної академії Національної гвардії України.

ЕКСПЕРТ - професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна НТУ "ХП", кандидат педагогічних наук, доцент, Гура Тетяна Віталіївна; відзначила: дисертаційна робота «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах» є цілісним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що вирішує актуальне завдання як теоретичного, так і прикладного характеру. Зазначила важливість управлінської компетентності для успішної управлінської підготовки майбутніх офіцерів, розроблені структуру управлінської компетентності та педагогічні умови, впровадження яких у практику військових ЗВО є доцільним та практично значущим.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК – професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна, чл.-коресп. НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Романовський Олександр Георгійович відзначив: здобувач Пономаренко Павло Миколайович у процесі свого навчання в аспірантурі проявив себе як відповідальний, високоерудований, наполегливий аспірант, що оволодів методами наукових досліджень, здатний до самостійного проведення педагогічних досліджень та представлення їх результатів науковій спільноті. Він повною мірою освоїв компетентності та результати навчання, необхідні для комплексного розв'язання проблем освітніх, педагогічних наук в сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

Високий рівень дослідницьких та педагогічних компетентностей, знання методології наукової діяльності дозволяє пану Пономаренку генерувати нові ідеї, критично їх оцінювати, експериментально перевіряти, впроваджувати, апробувати та публікувати результати власних наукових досліджень.

Індивідуальний план наукової роботи виконаний здобувачем у вчасно і повному обсязі. Здобувач особисто виконав дисертацію. Основні наукові результати дисертаційного дослідження висвітлено у наукових публікаціях в періодичних наукових фахових виданнях України та у матеріалах конференцій.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Пономаренка Павла Миколайовича на тему «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах» є завершеною науково-дослідною роботою, яка пов'язана з рішенням науково-практичних задач удосконалення професійної підготовки майбутніх офіцерів.

2. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі освіта/педагогіка.

3. Актуальність досліджень. У сучасних умовах ведення бойових дій в Україні, коли нагальною потребою суспільства є захист суверенітету та територіальної цілісності країни, забезпечення національної безпеки, відстоювання демократичних і гуманістичних цивілізаційних цінностей, особливої актуальності набуває проблема удосконалення професійної підготовки майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ). Одним із важливих завдань такої підготовки має бути формування високого рівня управлінської компетентності у курсантів, починаючи з тактичного рівня військової освіти на первинних посадах офіцерського складу.

Майбутні офіцери сил оборони тактичного рівня мають бути якісно підготовленими до здійснення процедур планування та прийняття військових рішень, мотивування, координації, контролю особового складу військового підрозділу, у тому числі в бойових і надскладних умовах сьогоденних викликів.

Потреби у посиленні обороноздатності країни призвели до поступової трансформації системи військової освіти та все більшої імплементації стандартів НАТО у нормативні вітчизняні документи і практику військової підготовки в Україні. Наразі відбуваються процеси професіоналізації Збройних Сил України, реформування моделі військової освіти, запровадження багаторівневої системи L-курсів, що підсилює затребуваність педагогічних досліджень у сфері підвищення якості управлінської підготовки майбутніх офіцерів у ВВНЗ.

Саме тому формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах є актуальним завданням для педагогічної науки і практики, виконаної Пономаренком П.М.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» за темою «Формування особистості лідера в науці, освіті, бізнесі». Дослідження виконано відповідно до науково-дослідної теми кафедри «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395), згідно з якою здобувачем як

виконавцем обґрунтовано важливість лідерських якостей майбутніх офіцерів у структурі їх управлінської компетентності.

4. Наукова новизна результатів, отриманих особисто дисертантом:

вперше розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність застосування педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах: мотивація майбутніх офіцерів до якісного здійснення управлінської професійної діяльності, заснованої на принципах моральності та гуманізму; застосування методу коучингу для забезпечення професійно-особистісного розвитку майбутнього офіцера, спрямованого на формування та удосконалення мотиваційного, когнітивного, функціонального, педагогічного та особистісного компонентів управлінської компетентності; використання імітаційних методів навчання, які дозволяють курсантам набувати дієвих знань, розвивати практичні уміння та здатності і отримувати досвід виконання управлінських функцій;

уточнено сутність поняття управлінської компетентності майбутніх офіцерів як інтегрованого складника професійної підготовки, який обумовлює їхню здатність до ефективної військово-управлінської діяльності у мирний і воєнний час на основі здобутих знань, умінь, навичок та особистісно-професійних якостей, а також структурні компоненти управлінської компетентності майбутніх офіцерів: мотиваційний, когнітивний, функціональний, педагогічний, особистісний;

подальшого розвитку набуло визначення критеріїв та показники сформованості управлінської компетентності у майбутніх офіцерів.

5. Практична цінність роботи полягає у практичному впровадженні педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів в освітній процес вищих військових навчальних закладів, що дозволяє удосконалити процес засвоєння курсантами дисциплін фахової підготовки тактичного рівня на первинні посади офіцерського складу та сприяти розвитку в них більш високого рівня означеної компетентності. Розроблені критерії, показники, система діагностики рівнів сформованості управлінської компетентності може бути використана для моніторингу прогресу курсантів у їх становленні як майбутніх командирів.

Отримані результати дослідження можуть бути використані науково-педагогічними працівниками вищих військових навчальних закладів у процесі викладання фахових дисциплін, в удосконаленні освітньої програми курсів професійної військової освіти, у розробці робочих програм і силабусів дисциплін, написанні підручників і навчально-методичних посібників.

6. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційну роботу виконано на кафедрі педагогіки і психології управління соціальними системами імені академіка І. Зязюна Національного технічного університету» (НТУ «ХП») «Формування особистості лідера в науці, освіті, бізнесі» (заснована у 2000 р., перезатверджено (атестовано) протокол засідання Вченої ради НТУ «ХП» №3 від 06.04.2010 р.). Дослідження виконано відповідно до науково-дослідної теми кафедри «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395), згідно з якою здобувачем як виконавцем обґрунтовано важливість лідерських якостей майбутніх офіцерів у структурі їх управлінської компетентності.

7. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

8. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертаційна робота складається з анотації двома мовами, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи викладено на 252 сторінках, серед них: 3 рисунки по тексту, 1 рисунок на одній окремій сторінці, 15 таблиць по тексту, 1 таблиця на одній окремій сторінці, список використаних джерел з 236 найменувань на 27 сторінках та додатків на 39 сторінках. Обсяг основного тексту складає 194 сторінки.

9. Перелік наукових праць за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача

Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і Постанови КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

У відкритому друці за темою дисертації опубліковано у 17 роботах, з них 5 статей – у наукових фахових виданнях України категорії Б, 12 публікацій – у матеріалах апробаційного характеру.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Ponomarenko P., Romanovskyi O., Malko N. Management competences of officers the National Guard of Ukraine. *Імідж сучасного педагога*. 2021. № 6 (201). С. 36-43.

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-6\(201\)-36-43](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-6(201)-36-43)

Здобувачу належить характеристика особливостей управлінської компетентності майбутніх офіцерів Національної гвардії України. Співавторами: О. Романовським здійснено загальне керівництво плануванням та виконанням

дослідницької діяльності, редагування роботи; Н. Малько проведено критичний огляд літератури, виділення невирішених частин загальної проблеми, підготовлено початкову чернетку статті англійською мовою.

(Журнал категорії Б, наказ МОН України від 02 липня 2020 р. № 886)

2. Пономаренко П. Сутність управлінської компетентності майбутніх офіцерів. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2023. № 2. С. 126-136.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/67441>

Здобувачем визначено сутність управлінської компетентності майбутніх офіцерів.

(Журнал категорії Б, наказ МОН України и № 886 від 02.07.2020)

3. Пономаренко П. Структурні компоненти управлінської компетентності майбутніх офіцерів. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2023. № 4. С. 112-122.

DOI: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2023.4.10>

Здобувачем уточнено структурні компоненти управлінської компетентності майбутніх офіцерів.

(Журнал категорії Б, наказ МОН України и № 886 від 02.07.2020)

4. Пономаренко П., Романовський О. Педагогічні умови формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. Вип. 7. С. 50-56.

DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-216>

Здобувачем розроблено, теоретично обґрунтовано та надано практичну характеристику реалізації педагогічних умов формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів. Співавтором: О. Романовському належить управління та координація планування та виконання дослідницької діяльності, редагування статті та підготовка анотацій.

(Журнал категорії Б, наказ МОН України и № 886 від 02.07.2020)

5. Пономаренко П. Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2024. № 3. С. 28-39.

DOI <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2024.3.03>

Здобувачем проведено експериментальну перевірку ефективності педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах.

(Журнал категорії Б, наказ МОН України и № 886 від 02.07.2020)

Публікації за матеріалами конференцій:

6. Пономаренко П., Солодовник Т. Розвиток лідерських якостей майбутніх офіцерів Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ». *Тези доповідей 28-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2020 «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я»*. Харків : Планета-Прінт, 2020. Ч.4. С. 146.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/75425>

Здобувачем здійснено теоретичний аналіз проблеми з розвитку лідерських якостей майбутніх офіцерів Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ». Співавтором: Солодовник Т. запропоновано тренінгові вправи як ефективний метод розвитку лідерських якостей майбутніх офіцерів.

7. Ponomarenko P., Romanovski O. The future officer personal qualities in the managerial competence structure. *Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика»*. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. С. 5-7.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/cba5d846-58d1-42bd-89ae-2ee23a4d1cd9/content>

Здобувачем визначено особистісні якості майбутнього офіцера відповідно до структури управлінської компетентності. Співавтором: Романовським О. здійснено теоретичний аналіз публікацій з проблеми дослідження.

8. Ponomarenko P., Solodovnyk T., Bohdan Zh., Sereda N. The development training program of leadership qualities of future officers of the military institute of armored forces of National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute». *Тези доповідей 29-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2021 «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я»*. Харків : Планета-Прінт, 2021. Ч. 4. С. 78.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/78607>

Здобувачем доведено актуальність управлінської підготовки майбутніх офіцерів і обґрунтовано етапи тренінгової програми з розвитку лідерських якостей майбутніх офіцерів Інституту танкових військ НТУ «ХПІ». Співавторами: Солодовник Т. розглянуто особливості професійної діяльності офіцерів. Богдан Ж. визначено особистісні якості майбутніх офіцерів, зокрема лідерські для ефективного виконання службових обов'язків. Середою Н. здійснено переклад тез англійською мовою.

9. Пономаренко П., Богдан Ж., Середя Н., Солодовник Т. Соціально-психологічний тренінг як ефективний засіб розвитку лідерських якостей майбутніх офіцерів. *Матеріали 7-ї міжнар. наук.-практ. конф. «Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів»*. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. С. 135-139.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/61911>

Здобувачем розроблено тренінгову програму з розвитку лідерських якостей майбутніх офіцерів. Співавторами: Богдан Ж. здійснено теоретичний аналіз літератури, Солодовник Т. здійснено планування роботи та підготовку тез до друку. Середою Н. здійснено загальне керівництво науковим дослідженням.

10. Ponomarenko P., Romanovskiy O. Management competence formation of future officers in the context of military leadership study. *Матеріали V міжнародної наук.-практ. конф. «Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій».* Харків : НТУ «ХП», 2021. С. 37-39.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58149>

Здобувачем здійснено аналіз управлінської компетентності в контексті військового лідерства. Співавтором: Романовським О. виконано загальне керівництво науковим дослідженням.

11. Пономаренко П., Солодовник Т. Управлінська компетентність як важлива складова професіоналізму майбутніх офіцерів. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика».* Харків: НТУ «ХП», 2022. С. 96-98.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/ebdf7534-9d9b-4ca8-bd1f-6beb162712f2/content>

Здобувачем проаналізовано складники управлінської компетентності майбутніх офіцерів та обґрунтовано необхідність їх формування. Співавтором: Солодовник Т. розглянуто актуальність формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів як складової їх професіоналізму.

12. Пономаренко П. Управлінська компетентність майбутніх офіцерів: виклики сучасності. *Тези доповідей XXX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2022 «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я».* Харків: НТУ «ХП». С. 760.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/6e5080bf-e04a-4403-a14f-8a9ee9862148/content>

Здобувачем розглянуто актуальність формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів для ефективного здійснення професійних обов'язків.

13. Пономаренко П. Педагогічний та особистісний компоненти у структурі управлінської компетентності майбутніх офіцерів. *Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції «Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє».* Харків: НТУ «ХП», 2023. С. 30-32.

URL:<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/70585>

Здобувачем проаналізовано педагогічний та особистісний компоненти управлінської компетентності та визначено важливі професійні якості майбутнього офіцера.

14. Пономаренко П., Романовський О. Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів як педагогічна проблема. *Матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції здобувачів та молодих вчених «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика»*. Харків: НТУ «ХПІ», 2023. С. 30-32.

URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72292>

Здобувачем проведено аналіз управлінської підготовки майбутніх офіцерів як педагогічної проблеми та визначено сутність поняття управлінської компетентності майбутнього офіцера. Співавтором: Романовським О. виконано загальне керівництво науковим дослідженням.

15. Ponomarenko P. The application of coaching methods in developing of future officers' managerial competence. *Prospects for pedagogical and psychological research : international scientific conference*. Riga, the Republic of Latvia, February 7-8, 2024. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 136-139.

DOI:10.30525/978-9934-26-403-0-36

Здобувачем проаналізовано метод коучінгу як вирішальної умови формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів.

16. Пономаренко П. Імітаційні методи у формуванні управлінської компетентності у майбутніх офіцерів. *Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні освітні технології в системі неперервної освіти: від дошкільної освіти до освіти дорослих (вітчизняний і світовий досвід упровадження)»*. Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2024. С. 536-541.

URI <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/80914>

Здобувачем визначено та обґрунтовано важливість застосування імітаційних методів у процесі формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів.

17. Пономаренко П. Лідерські якості як важлива складова управлінської компетентності майбутнього офіцера. *Збірник наукових праць за матеріалами XVIII Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів та аспірантів «Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених» (19–22 листопада 2024 року)*. Харків : НТУ «ХПІ», 2024. С. 687.

URI <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/84478>

Здобувачем обґрунтовано, що лідерські якості є важливою складовою управлінської компетентності майбутнього офіцера.

Наведені публікації містять результати безпосередньої роботи дисертанта

на окремих етапах дослідження, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи. Авторська участь здобувача в опублікованих наукових працях погоджена зі співавторами.

10. Апробація результатів дисертації. Основні результати дослідження обговорювалися на засіданнях кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені академіка І. Зязюна (2021–2024 рр.) і доповідалися на міжнародних науково-практичних конференціях і міжнародному круглому столі: «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (Харків, 2020, 2021, 2022); «Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій» (Харків, 2021, 2023); «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика» (Харків, 2021, 2022, 2023); «Performances in a competitive economy» (Chisinau (Republic of Moldova), 2021, 2023); «Leadership in education: an inclusive approach: Workshop» (Chisinau (Republic of Moldova), 2023); «Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів» (Харків, 2021, 2024); «Передові технології реалізації освітніх ініціатив» (Переяслав, 2024); «Prospects for pedagogical and psychological research» (Riga (the Republic of Latvia), 2024); «Інноваційні освітні технології в системі неперервної освіти: від дошкільної освіти до освіти дорослих (вітчизняний і світовий досвід упровадження)» (Київ, 2024), «Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених» (Харків, 2024).

11. Дисертація «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах» Пономаренка П.М. виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення та розрахунки, які є результатом особистих наукових пошуків. Особистий внесок здобувача у колективні наукові роботи конкретизовано у списку праць, наведеному вище.

12. Загальний висновок. Дисертація Пономаренка П.М. є завершеною кваліфікаційною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність, в якій викладено авторський підхід до розробки теоретичних і методичних положень та рекомендацій з формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. Проведені дослідження характеризують Пономаренка П.М. як кваліфікованого та зрілого наукового працівника, здатного проводити теоретичні та практичні дослідження в галузі освіти/педагогіки на високому рівні. Дисертант володіє методологією наукового пошуку, має широкий науковий кругозір.

Подана дисертаційна робота «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах» Пономаренка

П.М. відповідає спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки, відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44.

Враховуючи актуальність, теоретичну та практичну цінність роботи, наукову значущість результатів досліджень, рівень та самостійність досліджень дисертанта, рекомендувати дисертацію Пономаренка Павла Миколайовича «Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки після її утворення рішенням вченої ради НТУ «ХП» та введення в дію відповідного наказу.

Рішення про наукову і практичну цінність дисертації прийнято односторонньо.

13. Рекомендуємо наступний склад разової ради спеціалізованої ради:

Голова ради:	
Прізвище ім'я по батькові	Ігнатюк Ольга Анатоліївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 2010 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна 2012 р.
Місце основної роботи, посада	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна
Перший рецензент:	
Прізвище ім'я по батькові	Резнік Світлатлана Миколаївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Кандидат педагогічних наук, 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" (011 – Освітні, педагогічні науки), 2008 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна, 2010 р.
Місце основної роботи, посада	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», МОН України, доцент кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна
Другий рецензент:	
Прізвище ім'я по батькові	Гура Тетяна Віталіївна

Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Кандидат педагогічних наук, 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" (011 – Освітні, педагогічні науки), 2012 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна, 2013 р.
Місце основної роботи, посада	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», МОН України, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна

Офіційний опонент:

Прізвище ім'я по батькові	Кузьмінський Анатолій Іванович
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	доктор педагогічних наук, 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" (011 – Освітні, педагогічні науки), 2004 р.
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	професор кафедри педагогіки, 1997 р.
Місце основної роботи, посада	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка (м.Глухів), професор кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

Офіційний опонент:

Прізвище ім'я по батькові	Мірошніченко Валентина Іванівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.07 – теорія і методика виховання, 2013 р. ДД № 001836
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри педагогіки та соціально-економічних дисциплін, 2020 р.
Місце основної роботи, посада	Національний університет біоресурсів і природокористування України (м.Київ), професор кафедри педагогіки

Головуючий на засіданні
завідувачка кафедри
назва кафедри ППУСС ім. акад. І.А.
Зязюна, д. психол., н., професор

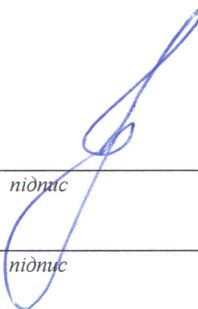
посада, науковий ступінь, вчене звання

посада, науковий ступінь, вчене звання

Секретар кафедри
ППУСС ім. акад. І.А. Зязюна

посада, науковий ступінь, вчене звання

підпис

підпис

Ніна ПІДБУЦЬКА

ПІБ

ПІБ

Галина

ЛОПУШАНСЬКА

підпис

